

ANALÜÜS

OÜ-le Strantum volituste andmiseks haldusülesannete täitmiseks

I. Asjaolud

Harku vald peab vajalikuks anda halduslepinguga määratud ulatuses OÜ-le Strantum volitused kohalikule omavalitsusele kehtivate õigusaktidega pandud veevarustuse ja kanalisatsiooniga seotud ülesannete täitmiseks (edaspidi Haldusülesanne). Haldusülesanne hõlmab endas Kumna-Tutermaa, Suurupi, Vahi, Vääna, Vääna-Jõesuu, Muraste, Tabasalu-Rannamõisa vee-ettevõtja tegevuspiirkondades vee- ja kanalisatsiooniehitiste ehitust, haldamist, teenuse osutamist ja teisi veevarustuse ja kanalisatsiooni tagamiseks vajalikke toiminguid ning järelevalve teostamist volituste piires.

Tulenevalt halduskoostöö seaduse (edaspidi HKTS) § 5 lõikest 1 võib juriidilise või füüsilise isiku volitada haldusülesannet täitma, kui:

- 1) haldusülesande täitmine juriidilise või füüsilise isiku poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande riigi või kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelevalveks tehtavaid kulusi;
- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

HKTS § 5 lõige 2 sätestab, et § 5 lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks korraldab enne haldusülesande täitmiseks volitamise otsustamist haldusülesande täitmist volitama õigustatud ametiisik või organ analüüsi koostamise, mis sisaldab täitmiseks volitamise tingimuste majanduslikke arvestusi ja riigile või kohalikule omavalitsusele kaasnevate kulutuste suurst, haldusülesande täitmise järjepidevuse ja kvaliteedi tagamise abinõusid ning haldusülesande täitmiseks volitamisest tingitud õiguslikku ja faktilist mõju isikutele, kelle suhtes täitmiseks volitatavat haldusülesannet täidetakse. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt vormistatakse analüüs kirjalikult ning selle järeldused lisatakse haldusülesande täitmiseks volitamise otsusele. Analüüs avalikustatakse avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

II. Õiguslik alus halduslepingu sõlmimiseks

2.1. Lepingu sõlmimise aluseks on:

2.1.1. Haldusmenetluse seaduse § 97 lg 1: Piiritlemata arvu juhtumite reguleerimiseks võib sõlmida halduslepingu vaid seaduses sisalduva volitusnormi alusel.

2.1.2. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lg 1, § 22 lg 2, § 50 lg 1 p 2:

KOKS § 6 lg 1: Omavalitsusüksuse ülesandeks on korraldada antud vallas või linnas sotsiaalabi ja -teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede ja linnatänavate korrashoidu, juhul kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita.

KOKS § 22 lg 2: Seadusega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsusüksuse või kohaliku omavalitsusorgani pädevusse antud küsimusi otsustab kohaliku omavalitsuse volikogu, kes võib delegeerida nende küsimuste lahendamise valitsusele.

KOKS § 50 lg 1 p 2: Vallavanem või linnapea esindab omavalitsusüksust ja valla- või linnavalitsust vastavalt seadusega, valla või linna põhimäärusega ning volikogu poolt antud pädevusele.

2.1.3. Halduskoostöö seadus (HKTS) § 3 lg 2, § 5 lg 1, § 9:

HKTS § 3 lg 2: Kohalik omavalitsus võib talle seadusega või selle alusel pandud haldusülesannet volitada juriidilist või füüsilist isikut täitma seaduse alusel antud haldusaktiga või seaduse alusel halduskoostöö seaduses sätestatud tingimustel ja korras sõlmitud halduslepinguga.

HKTS § 5 lg 1: Juriidilise või füüsilise isiku võib volitada haldusülesannet täitma, kui:

1) haldusülesande täitmine juriidilise või füüsilise isiku poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande riigi või kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi;

2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;

3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

HKTS § 9: Kohaliku omavalitsuse haldusülesande täitmiseks volitamise otsustab volikogu, kes volitab halduslepingut sõlmima valla- või linnavalitsuse.

2.1.4. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniseadus (ÜVVKS) § 10 lg 1:

ÜVVKS § 10 lg 1: Vee-ettevõtja peab tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjale ning valla- või linnavalitsuse ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud halduslepingule.

2.1.5. Harku Vallavolikogu 30.06.2016 määruse nr 16 „Harku valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumise ning kasutamise eeskiri“ § 10 lg 2, § 10 lg 3, § 11 lg 2:

§ 10 lg 2: Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimise ning korrashoiu oma tegevuspiirkonnas tagab vee-ettevõtja vastavalt eeskirjale ning Harku Vallavalitsuse ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud halduslepingule.

§ 10 lg 3: Veevarustuse ja reo- ning sademevee ärajuhtimise teenuste osutamine vee-ettevõtjate vahel toimub lepingu alusel, mis on koostatud kooskõlas vallavalitsuse ja vee-ettevõtja vahelise halduslepinguga.

§ 11 lg 2: Ühiskanalisatsiooni kaudu avalikelt teedelt, tänavatelt ja väljakutelt sademete- ja drenaaživee ning muu pinnasevee ärajuhtimise kulud ning ühisveevärgil asuvatest tuletõrjehüdrantidest kahjutule tõrjumiseks, teisteks päästetöödeks ja õppusteks kasutatava vee eest tasutakse vastavalt vallavalitsuse ja vee-ettevõtja vahelisele halduslepingule.

2.1.6. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Kumna-Tutermaa vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestamine“.

2.1.7. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Muraste vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestamine“.

2.1.8. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Suurupi vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestamine“.

2.1.9. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Tabasalu-Rannamõisa vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestamine“.

- 2.1.10. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Vahi vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestamine“.
- 2.1.11. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Vääna vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestamine“.
- 2.1.12. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Vääna-Jõesuu vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kehtestamine“.
- 2.1.13. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Vee-ettevõtja määramine Kumna-Tutermaa, Suurupi, Vahi, Vääna, Vääna-Jõesuu, Muraste ja Tabasalu-Rannamõisa vee-ettevõtja tegevuspiirkondades“.
- 2.1.14. Harku Vallavolikogu 25.08.2016.a otsuse eelnõu „Haldusülesande täitmise volitamise ja OÜ-ga Strantum lepingu sõlmimiseks volituste andmine“. HKTS § 5 lõike 2 kohaselt tuleb enne haldusülesannete volitamise otsustamist koostada analüüs. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt vormistatakse analüüs kirjalikult ning selle järeldused lisatakse haldusülesande täitmiseks volitamise otsusele.

III. Analüüs

HKTS § 5 lõike 2 kohane analüüs on järgmine:

1. Täitmiseks volitamise tingimuste majanduslikud arvestused ja riigile või kohalikule omavalitsusele kaasnevate kulutuste suurus

Analüüsitakse muuhulgas haldusülesande täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelevalveks tehtavaid kulutusi (HKTS § 5 lg 1 p 1).

Järelevalvet halduslepingu täitmise üle teostab Harku Vallavalitsus kui ametiasutus. Järelevalvekohustusi täidavad vallavalitsuses teenistuses olevad ametiisikud, kelle vastustusalasasse kuuluvad veevarustuse- ja kanalisatsioonialased küsimused. Kuna järelevalvet teostatakse ametiülesannete raames, ei too see kaasa täiendavaid kulusid.

Halduslepingu sõlmimisel tasub vald ühisveevärgil asuvatest tuletõrjehüdrantidest tulekahju tõrjumiseks OÜ-le Strantum kompensatsiooni, mida OÜ Strantum kannab ühisveevärgist tulekahjudeks kasutatava vee eest vee-ettevõtja tegevuspiirkondades. Tuletõrjehüdrantidest tulekahju tõrjumiseks võetud vee kohta peab arvestust Päästeamet, kes esitab vastavasisulised raportid OÜ-le Strantum. OÜ Strantum kontrollib Päästeametilt saadud raporti korrektsust ning esitab arve vallale, kes on kohustatud need tasuma. OÜ Strantum esitab veeteenuse arve vastavalt kehtestatud veeteenuse hinnakirjale. Kusjuures, tulekahju tõrjumiseks võetud vee eest ei tasuta vee erikasutustasu ning see arvestatakse kehtestatud veeteenuse hinnast maha. Tulekahjusid pole võimalik prognoosida ning seeläbi ka võetud vee hulka ja sellest tulenevat kulu vallale on hinnanguline. Halduslepingu sõlmimise hetkel on OÜ Strantum veeteenuse hind juriidilisele isikule 1,87 €/m³ + KM. Kui hinnata tulekahju tõrjumiseks kasutatavaks veekoguseks ca 100 m³/aastas, teeb see valla eeldatavaks aastaseks kulutuseks ca 225 eurot. Arvestus on hinnanguline lähtuvalt OÜ Strantum eelnevatest tarbitud tuletõrje veevõtuks vajalikest veekogustest Harku vallas.

Kuna üleantav haldusülesanne sisaldab endas ka Harku valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava kohast arendustegevust, sh ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamist ning selle korraldamist, siis kaasneb sellega valla poolne omaosalus. Juhul, kui vald korraldaks ise veevarustust ja kanalisatsiooni, st ka arengukava kohast arendustegevust, siis tuleks vallal veevarustuse ja kanalisatsiooni rajatiste ehitamisel tasuda kogu ehitusmaksumus. Seevastu, ainult vee-ettevõtjal on õigus küsida Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist toetust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamiseks. See tähendab seda, et üleantava haldusülesandega on OÜ-

Strantum võimalik taotleda Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamiseks toetust, mida vald peaks ise veevarustuse ja kanalisatsiooni korraldamiseks ja ehituseks täisulatuses täitma. Valla poolne omaosalus sõltub saadavast toetuse suurusest ning see lepitakse kokku eraldi kokkuleppega. Samuti on kõikide uute ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liituda soovijatelt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse alusel liitumistasu (mida tasub liituja) õigus küsida vaid kohaliku omavalitsuse volikogu poolt määratult vee-ettevõtjal. St, et juhul, kui vald peaks ise korraldama veevarustust ja kanalisatsiooni, peaks kõik uued ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumised vald enda kulul välja ehitama. Seega on majanduslikult igati otstarbekas anda haldusülesanne üle OÜ.

2. Haldusülesande täitmise järjepidevus ja kvaliteedi tagamise abinõud

Analüüsitakse muuhulgas kas haldusülesande täitmiseks volitamine võiks halvenda selle täitmise kvaliteeti (HKTS § 5 lg 1 p 2).

OÜ Strantum on Kumna-Tutermaa, Suurupi, Vahi, Vääna, Vääna-Jõesuu, Muraste, Tabasalu-Rannamõisa vee-ettevõtja tegevus-piirkondades olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatiste omanik ning pakub seeläbi vee- ja kanalisatsiooniteenust suures osas Harku vallas. OÜ Strantum on Harku valla ainuomanduses olev ettevõte, mis korraldab Harku vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ja soojavarustuse teenuse pakkumist, haljastus- ja heakorratöid, kinnisvara, kalmistute ja supelrandade haldamine ja hooldust, jäätmemajanduse korraldamist ning elektripaigaldise käidu korraldamist.

OÜ Strantum veemajandusalane tegevus on aasta-aastalt laienenud tänu mitmetele Harku vallas välja ehitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud aladele ja lähitulevikus laiendatakse seda veelgi. Seega ei ole ohtu, et veeteenuse ja kanalisatsiooni korralduse järjepidevus oleks ohustatud.

Haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda eelduslikult selle täitmise kvaliteeti.

OÜ Strantum on spetsialiseerunud veeteenuse ning kanalisatsiooni alase teenuse pakkumiseks, mistõttu on neil erinevad spetsialistid, kes tegelevad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatiste planeerimise, hooldamise, kodanikega suhtlemise, järelevalve jms. Kui vallavalitsus ise seda ülesannet täidaks, siis oleks tööl vaid üks inimene, kes peaks täitma kõiki neid ülesandeid, OÜ-s Strantum saavad inimesed aga seeläbi spetsialiseeruda ning täita ülesannet komplekselt oluliselt parema teenuse kvaliteediga.

Kvaliteedi tagamine toimub OÜ Strantum juhatuse poolse suuniste andmise ja järelevalve kaudu. Harku Vallavalitsus teostab oma esindajate kaudu OÜ Strantum tegevuse ja hankelepingu nõuetekohase täitmise üle järelevalvet järjepidevuse hoidmiseks ja kvaliteedi tagamiseks.

3. Haldusülesande täitmiseks volitamise tingitud õiguslikud ja faktilised mõjud isikutele, kelle suhtes täitmiseks volitatavat haldusülesannet täidetakse

Analüüsitakse muuhulgas, kas haldusülesande täitmiseks volitamine võiks kahjustada avalikke huve ja nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse (HKTS § 5 lg 1 p 3).

Valla elanike ja ettevõtete (isikud, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse) jaoks haldusülesande täitmiseks volitamiseega ei kaasne suuremat muudatust kui see, mis tuleneks

veeteenuse ja kanalisatsiooni teenuse pakkumisel ka juhul, kui vald ise vastavaid teenuseid korraldaks.

Hetkel kehtib OÜ Strantum tegevuspiirkondades ühtne veeteenuse hind. Veeteenuse hind on kehtestatud OÜ Strantum poolt ning selle on 30.04.2013.a kooskõlastanud Konkurentsiamet (9.1-3/13-009). See tähendab seda, et ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetava ala suurenemisel kaasneb ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega liituda soovijal ka kohustus tasuda tarbitud teenuse eest. Vastavalt vajadusele kehtestab OÜ Strantum uued veeteenuse hinnad, mis tagaksid piirkonna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatiste Harku valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava kohase välja ehitamise, nende hooldamise jms kaasnevad kulud ning kooskõlastab need Konkurentsiametiga. Tarbitud veeteenuse eest on kohustatud tasuma kõik ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitunud ning teenust tarvitavad kinnistuomanikud, vastavalt OÜ Strantum esitatud arvetele.

IV. Haldusülesannete täitmise volitamise lubatavus (HKTS § 5 lg 1)

Tulenevalt analüüsist on haldusülesannete täitmise volitamine lubatud, kuna:

- 1) haldusülesande täitmine OÜ Strantum poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestatud on muuhulgas kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks, volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi (käsitletud analüüsi punkti 3 alapunktis 1);
- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti (käsitletud analüüsi punkti 3 alapunktis 2);
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse (käsitletud analüüsi punkti 3 alapunktis 3).

V. Otsustus

Tulenevalt eeltoodust, sealhulgas analüüsist ja haldusülesannete täitmise volitamise lubatavusest, esitada Harku Vallavolikogule otsustamiseks otsuse "Haldusülesande täitmise volitamine ja OÜ-ga Strantum lepingu sõlmimiseks volituste andmine" eelnõu koos käesoleva analüüsiga, mis on otsuse lisa.

Toiming: volituste andmine haldusülesannete täitmiseks.

Analüüsi koostaja: Harku Vallavalitsuse arendus- ja haldusosakond
Kuupäev: 01.08.2016.a

/allkirjastatud digitaalselt/
Kaupo Rätsepp